

Αριθμός απόφασης: ΑΔ337/2025

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ Β΄ - ΤΡΙΜΕΛΕΣ
(Ακυρωτική Διαδικασία)

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του, στις 13 Φεβρουαρίου 2025, με την εξής σύνθεση: Βασιλική Βακούλα, Πρόεδρος Πρωτοδικών Δ.Δ., Στυλιανός Παπαδόπουλος και Κασσιανή Μανωλάκογλου, Πρωτοδίκες Δ.Δ. Ως γραμματέας συμμετείχε η Πολυξένη Δερβένη, δικαστική υπάλληλος,

για να δικάσει την αίτηση ακύρωσης με ημερομηνία κατάθεσης και αριθμό καταχώρησης ΑΚΥ372/13.11.2024,

του _____, πολίτη Αιγύπτου, κατοίκου Ιωαννίνων (Κέντρο Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων-Ξενώνας Εξοχή, Πέραμα, _____), νομίμως εκπροσωπούμενου από τον εντεταλμένο επιτροπείας Χρήστο Χαμαμτζή του Λαμπράκη, στον οποίο ανατέθηκαν τα σχετικά καθήκοντα από τον διορισθέντα με την 111/29.5.2024 διάταξη του Εισαγγελέα Πρωτοδικών Ιωαννίνων Επίτροπο του ανηλικού Φορέα Παροχής Υπηρεσιών Επιτροπείας «ΜΕΤΑδραση-Δράση για την Μετανάστευση και την Ανάπτυξη», ο οποίος εμφανίστηκε στο ακροατήριο και ενέκρινε την άσκηση της αίτησης ακύρωσης,

κατά του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου, ο οποίος δεν παρέστη.

Με την αίτηση αυτή επιδιώκεται η ακύρωση της ΙΡ/658135/16.10.2024 απόφασης της 13ης Ανεξάρτητης Επιτροπής Προσφυγών της Αρχής Προσφυγών του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση, κατά την οποία η υπόθεση συζητήθηκε αμέσως μετά την προεκφώνηση, με αναφορά στην έκθεση της Εισηγήτριας Κασσιανής Μανωλάκογλου (άρθρο 33 παρ. 2 του π.δ.18/1989 - Α΄ 8), το Δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη και

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφθηκε σύμφωνα με το Νόμο.

1.Επειδή, για την άσκηση της κρινόμενης αίτησης ο αιτών απαλλάχθηκε της υποχρέωσης καταβολής παραβόλου (σχ. (σχετ. η ΠΡΔ90/5.12.2024 πράξη του Προεδρεύοντος του Β΄ Τμήματος του Δικαστηρίου).

2.Επειδή, με την αίτηση αυτή επιδιώκεται, παραδεκτώς, η ακύρωση της ΙΡ/658135/16.10.2024 απόφασης της 13ης Ανεξάρτητης Επιτροπής Προσφυγών της Αρχής Προσφυγών του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, με την οποία απορρίφθηκε ως αβάσιμη η ενδικοφανής προσφυγή που άσκησε ο αιτών κατά της ΙΡ/491978/12.8.2024 απόφασης της χειρίστριας του Αυτοτελούς Κλιμακίου Ασύλου (ΑΚΑ) Ιωαννίνων Κωνσταντίνας Λιόλιου και σε β΄ βαθμό το αίτημά του για χορήγηση διεθνούς προστασίας. Με την απόφαση της Επιτροπής διατάχθηκε επίσης η επιστροφή του αιτούντος στην χώρα καταγωγής του χωρίς να τεθεί προθεσμία για την οικειοθελή του αναχώρηση από την Ελλάδα.

3.Επειδή, με την 1150/30.6.2025 απόφαση της Ολομέλειας του ΣτΕ κρίθηκε κατά πλειοψηφία ότι το άρθρο 89 παρ. 2 του Συντάγματος δεν επιτρέπει την ανάθεση σε δικαστικό λειτουργό καθηκόντων μονομελούς διοικητικού οργάνου, έστω και αν αυτό ασκεί αρμοδιότητες πειθαρχικού, ελεγκτικού ή δικαιοδοτικού χαρακτήρα. Κατά συνέπεια, η διάταξη του άρθρου 5 παρ. 7 του ν. 4375/2016, όπως το

άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 116 παρ. 2 του ν. 4636/2019 και η εν λόγω παράγραφος αναδιατυπώθηκε με το άρθρο 30 παρ. 2 του ν. 4686/2020, αντίκειται στο Σύνταγμα, κατά το μέρος που προβλέπει ότι οι Ανεξάρτητες Επιτροπές Προσφυγών λειτουργούν και υπό μονομελή σύνθεση. Ωστόσο το ΣτΕ αφού συνεκτίμησε α) τον μεγάλο αριθμό των απορριπτικών αποφάσεων επί αιτήσεων διεθνούς προστασίας, οι οποίες έχουν κριθεί από Ανεξάρτητες Επιτροπές Προσφυγών υπό μονομελή σύνθεση και β) τις δυσχέρειες που θα κληθεί να αντιμετωπίσει η Διοίκηση από την πραγματική κατάσταση που θα προκύψει από τον αναδρομικό χαρακτήρα της διαγνωσθείσας αντισυνταγματικότητας, όρισε, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 50 παρ. 3β του π.δ.18/1989 (Α' 8), ότι οι συνέπειες της αντισυνταγματικότητας θα επέλθουν από την προηγούμενη ημέρα της δημοσίευσης της 1150/2025 απόφασης. Με αυτά τα δεδομένα, η προσβαλλόμενη απόφαση, λόγω του περιορισμού του αναδρομικού χαρακτήρα της διαγνωσθείσας αντισυνταγματικότητας, δεν τυγχάνει ακυρωτέα, παρά το γεγονός ότι εκδόθηκε από την 13η Ανεξάρτητη Επιτροπή Προσφυγών υπό μονομελή σύνθεση.

4.Επειδή, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 1Α της από 28.7.1951 Διεθνούς Σύμβασης της Γενεύης (ν.δ. 3989/1959, Α' 201), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 παρ. 2 του από 31.1.1967 Πρωτοκόλλου της Νέας Υόρκης (α.ν. 389/1968, Α' 125), νοείται ως πρόσφυγας κάθε πρόσωπο το οποίο «συνεπεία δικαιολογημένου φόβου διώξεως λόγω φυλής, θρησκείας, εθνικότητας, κοινωνικής τάξεως ή πολιτικών πεποιθήσεων ευρίσκεται εκτός της χώρας της οποίας έχει την υπηκοότητα και δεν δύναται ή, λόγω του φόβου τούτου, δεν επιθυμεί να απολαύη της προστασίας της χώρας ταύτης ...». Εξάλλου, θεμελιώδη κανόνα της προστασίας των προσφύγων κατά την Σύμβαση της Γενεύης αποτελεί η αρχή της μη επαναπροώθησης, η οποία θεσπίζεται με το άρθρο 33 αυτής («Απαγόρευσις απελάσεως ή επαναπροωθήσεως»), που ορίζει τα ακόλουθα «1. Ουδεμία Συμβαλλομένη Χώρα θα απελαύνη ή θα επαναπροωθή, καθ' οιονδήποτε τρόπον, πρόσφυγα, εις τα σύνορα εδαφών ένθα η ζωή ή η ελευθερία αυτών απειλούνται δια λόγους φυλής, θρησκείας, εθνικότητας, κοινωνικής τάξεως ή πολιτικών πεποιθήσεων». Περαιτέρω, με το άρθρο 78 [πρώην άρθρα 63, σημεία 1 και 2, και 64, παράγραφος 2 της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (ΣΕΚ)] του Κεφαλαίου 2 «Πολιτικές σχετικά με τους ελέγχους στα σύνορα, το άσυλο και τη μετανάστευση», του Τίτλου V «Ο Χώρος Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης» της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ, βλ. ενοποιημένη απόδοση: ΕΕ C 202 της 7ης Ιουνίου 2016, σελ. 47 επ.) ορίζεται ότι: «1. Η Ένωση αναπτύσσει κοινή πολιτική στους τομείς του ασύλου, της επικουρικής προστασίας και της προσωρινής προστασίας με στόχο να παρέχεται το κατάλληλο καθεστώς σε οποιονδήποτε υπήκοο τρίτης χώρας χρήζει διεθνούς προστασίας και να εξασφαλίζεται η τήρηση της αρχής της μη επαναπροώθησης. Η πολιτική αυτή πρέπει να συνάδει με τη Σύμβαση της Γενεύης της 28ης Ιουλίου 1951 και με το πρωτόκολλο της 31ης Ιανουαρίου 1967 περί του καθεστώτος των προσφύγων, καθώς και με άλλες συναφείς συμβάσεις. 2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, λαμβάνουν μέτρα όσον αφορά κοινό ευρωπαϊκό σύστημα ασύλου, στο οποίο περιλαμβάνονται: α) ενιαίο καθεστώς ασύλου υπέρ των υπηκόων τρίτων χωρών, το οποίο ισχύει σε όλη την Ένωση, β) ενιαίο καθεστώς επικουρικής προστασίας για τους υπηκόους τρίτων χωρών που χρήζουν διεθνούς προστασίας, χωρίς να τους χορηγείται ευρωπαϊκό άσυλο, γ) ... δ) κοινές διαδικασίες για τη χορήγηση και ανάκληση του ενιαίου καθεστώτος ασύλου ή επικουρικής προστασίας, ε) ...».

5.Επειδή, με βάση ιδίως το άρθρο 78 παράγραφος 2 στοιχεία α) και β) της ΣΛΕΕ εκδόθηκε η Οδηγία 2011/95/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Δεκεμβρίου 2011 (ΕΛΛ 337/9 της 20.12.2011) «σχετικά με τις απαιτήσεις για την αναγνώριση των υπηκόων τρίτων χωρών ή των απάτριδων ως δικαιούχων διεθνούς προστασίας, για ένα ενιαίο καθεστώς για τους πρόσφυγες ή για τα άτομα που δικαιούνται επικουρική προστασία και για το περιεχόμενο της παρεχόμενης προστασίας» (ΕΛ L 337/9 της 20.12.2011). Ο ν. 4939/2022 «Κύρωση Κώδικα Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών» (Α' 111/10.6.2022), με τον οποίο μεταφέρθηκε εκ νέου στην εθνική

έννομη τάξη η ανωτέρω Οδηγία και ο οποίος ίσχυε κατά τον κρίσιμο χρόνο, προβλέπει στο άρθρο 1 ότι: «Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου οι παρακάτω όροι έχουν την εξής έννοια: α) ... κστ) “πρόσφυγας” είναι ο πολίτης τρίτης χώρας ο οποίος, συνεπεία βάσιμου φόβου δίωξης λόγω φυλής, θρησκείας, εθνικότητας, πολιτικών πεποιθήσεων ή συμμετοχής σε ιδιαίτερη κοινωνική ομάδα, βρίσκεται εκτός της χώρας της ιθαγένειάς του και δεν μπορεί ή, λόγω του φόβου αυτού, δεν επιθυμεί να θέσει εαυτόν υπό την προστασία της εν λόγω χώρας ή ο ανιθαγενής ο οποίος, βρισκόμενος εκτός της χώρας της προηγούμενης συνήθους διαμονής του για τους ίδιους προαναφερθέντες λόγους, δεν μπορεί ή, λόγω του φόβου αυτού, δεν επιθυμεί να επιστρέψει σε αυτήν και στον οποίο δεν έχει εφαρμογή το άρθρο 11, κζ) ... κη) “πρόσωπο που δικαιούται επικουρική προστασία” είναι, με την επιφύλαξη του άρθρου 16, ο πολίτης τρίτης χώρας ή ο ανιθαγενής που δεν πληροί τις προϋποθέσεις για να αναγνωρισθεί ως πρόσφυγας αλλά στο πρόσωπό του συντρέχουν ουσιώδεις λόγοι από τους οποίους προκύπτει ότι, αν επιστρέψει στη χώρα της καταγωγής του ή, στην περίπτωση ανιθαγενούς, στη χώρα της προηγούμενης συνήθους διαμονής του, κινδυνεύει να υποστεί σοβαρή βλάβη κατά την έννοια του άρθρου 14 και που δεν μπορεί ή, λόγω του κινδύνου αυτού, δεν επιθυμεί να θέσει εαυτόν υπό την προστασία της εν λόγω χώρας, κθ) ...», στο άρθρο 3 ότι: «1. Οι αρμόδιες αρχές παραλαβής και εξέτασης ενημερώνουν τον αιτούντα για την υποχρέωσή του να υποβάλει το συντομότερο δυνατόν όλα τα στοιχεία που απαιτούνται για την τεκμηρίωση της αίτησης διεθνούς προστασίας και αξιολογούν τα στοιχεία αυτά σε συνεργασία με τον αιτούντα.. 2. Στα στοιχεία της παρ. 1 περιλαμβάνονται οι δηλώσεις του αιτούντος, τα έγγραφα που έχει στη διάθεσή του σχετικά με την ηλικία του, το ιστορικό του ιδίου και των μελών της οικογενείας του, την ταυτότητα, την ιθαγένεια, τη χώρα και τον τόπο προηγούμενης διαμονής του, προηγούμενες συναφείς αιτήσεις, το δρομολόγιο που ακολούθησε, το δελτίο ταυτότητας και τα ταξιδιωτικά του έγγραφα, καθώς και οι λόγοι για τους οποίους ζητά διεθνή προστασία. 3. Η αξιολόγηση της αίτησης διεθνούς προστασίας γίνεται σε εξατομικευμένη βάση και περιλαμβάνει τη συνεκτίμηση: α) των συναφών στοιχείων που σχετίζονται με τη χώρα καταγωγής κατά τον χρόνο λήψης της απόφασης, συμπεριλαμβανομένης της νομοθεσίας της χώρας αυτής και του τρόπου εφαρμογής της, β) των συναφών δηλώσεων και των εγγράφων που υπέβαλε ο αιτών, συμπεριλαμβανομένων των στοιχείων που επικαλείται σχετικά με το αν έχει ήδη ή ενδέχεται να υποστεί δίωξη ή σοβαρή βλάβη, γ) της ατομικής κατάστασης και των προσωπικών περιστάσεων του αιτούντος, όπως το προσωπικό ιστορικό, το φύλο και η ηλικία, ώστε να εκτιμηθεί αν, βάσει των προσωπικών περιστάσεων του αιτούντος, οι πράξεις στις οποίες έχει ήδη εκτεθεί ή θα μπορούσε να εκτεθεί ισοδυναμούν με δίωξη ή σοβαρή βλάβη, δ) ... ε) ... 4. Το γεγονός ότι ο αιτών έχει ήδη υποστεί δίωξη ή σοβαρή βλάβη ή άμεσες απειλές τέτοιας δίωξης ή βλάβης, αποτελεί σοβαρή ένδειξη ότι είναι βάσιμος ο φόβος του ότι θα υποστεί δίωξη ή ότι διατρέχει πραγματικό κίνδυνο σοβαρής βλάβης, εκτός εάν υπάρχουν βάσιμοι λόγοι να θεωρείται ότι η προηγούμενη δίωξη ή σοβαρή βλάβη δεν θα επαναληφθεί. 5. Όταν στοιχεία των δηλώσεων του αιτούντος δεν τεκμηριώνονται με έγγραφα ή άλλες αποδείξεις, τα στοιχεία αυτά δεν χρειάζονται επιβεβαίωση, όταν πληρούνται οι ακόλουθοι όροι: α) ο αιτών έχει καταβάλει πραγματική προσπάθεια να τεκμηριώσει την αίτησή του, β) ο αιτών έχει υποβάλει όλα τα συναφή στοιχεία, τα οποία διαθέτει και έχει δώσει ικανοποιητική εξήγηση για την τυχόν έλλειψη άλλων λυσιτελών στοιχείων, γ) οι δηλώσεις του θεωρούνται συνεπείς και ευλογοφανείς και δεν έρχονται σε αντίθεση με διαθέσιμα ειδικά και γενικά στοιχεία που αφορούν την περίπτωση του, δ) αιτήθηκε την παροχή διεθνούς προστασίας το ταχύτερο δυνατόν, εκτός αν προβάλλει βάσιμο λόγο που τον εμπόδιζε να το πράξει, ε) η γενική αξιοπιστία του αιτούντος είναι θεμελιωμένη. Σε κάθε περίπτωση ισχύει το ευεργέτημα της αμφιβολίας. 6. ...», στο άρθρο 5 ότι: «Στους φορείς δίωξης ή σοβαρής βλάβης συμπεριλαμβάνονται: α) το κράτος, β) ... γ) μη κρατικοί φορείς, αν μπορεί να καταδειχθεί ότι οι φορείς υπό α και β, συμπεριλαμβανομένων των διεθνών οργανισμών, δεν είναι σε θέση ή δεν επιθυμούν να παράσχουν προστασία κατά της δίωξης ή της σοβαρής βλάβης, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 6», στην παρ. 1 του άρθρου 8 ότι: «Μία πράξη για να θεωρηθεί ως πράξη δίωξης κατά την έννοια του άρθρου 1Α της Σύμβασης της Γενεύης πρέπει: α) να είναι αρκούντως σοβαρή λόγω της φύσης ή της επανάληψής της, ώστε να συνιστά σοβαρή παραβίαση βασικών ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ειδικά των δικαιωμάτων από τα οποία δεν χωρεί παρέκκλιση σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 15 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης

για την προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών (ν.δ. 53/1974, Α` 256) ή β) να αποτελεί σώρευση διαφόρων μέτρων, συμπεριλαμβανομένων παραβιάσεων ανθρωπίνων δικαιωμάτων, η οποία να είναι αρκούντως σοβαρή, ούτως ώστε να θίγεται το άτομο κατά τρόπο αντίστοιχο με τον αναφερόμενο στην περ. α΄» και στο άρθρο 14 ότι: «Η σοβαρή βλάβη συνίσταται σε: α) θανατική ποινή ή εκτέλεση, ή β) βασανιστήρια ή απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση ή τιμωρία του αιτούντος στη χώρα καταγωγής του, ή γ) σοβαρή και προσωπική απειλή κατά της ζωής ή της σωματικής ακεραιότητας αμάχου λόγω αδιάκριτης ασκήσεως βίας σε καταστάσεις διεθνούς ή εσωτερικής ένοπλης σύρραξης».

6.Επειδή, εξάλλου, βάσει του στοιχ. δ΄ της παρ. 2 του άρθρου 78 ΣΛΕΕ εκδόθηκε η Οδηγία 2013/32/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Ιουνίου 2013 «σχετικά με τις κοινές διαδικασίες για τη χορήγηση και ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας (αναδιτύπωση)» (ΕΛ L 180/60 της 29.6.2013), στα άρθρα 36 και 37 της οποίας προβλέπονται η έννοια της ασφαλούς χώρας καταγωγής και η δυνατότητα των κρατών μελών να χαρακτηρίζουν τρίτες χώρες ως ασφαλείς χώρες καταγωγής, ενώ στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας παρατίθενται οι προϋποθέσεις που πρέπει να συντρέχουν προκειμένου μία χώρα να χαρακτηριστεί ως ασφαλής χώρα καταγωγής. Περαιτέρω, από τον συνδυασμό των άρθρων 32 παρ. 2 και 31 παρ. 8 περ. β΄ της ίδιας ως άνω Οδηγίας συνάγεται ότι τα κράτη μέλη μπορούν να χαρακτηρίζουν, στην εθνική τους νομοθεσία, αβάσιμες αιτήσεις ως προδήλως αβάσιμες, εφόσον ο αιτών προέρχεται από ασφαλή χώρα καταγωγής. Εξάλλου, ο ως άνω ν. 4939/2022, με τον οποίο μεταφέρθηκε εκ νέου η ως άνω Οδηγία στην εθνική έννομη τάξη ορίζει στο άρθρο 92 ότι: «1. Ασφαλείς χώρες καταγωγής είναι: α) Όσες περιλαμβάνονται στον κοινό κατάλογο ασφαλών χωρών καταγωγής του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. β) Οι χώρες, πέραν εκείνων της περ. α΄, οι οποίες περιλαμβάνονται στον εθνικό κατάλογο ασφαλών χωρών καταγωγής που καταρτίζεται και τηρείται σύμφωνα με την παρ. 5 του παρόντος άρθρου. 2. Μία χώρα μπορεί να χαρακτηριστεί ως ασφαλής χώρα καταγωγής για τον αιτούντα, μόνον εφόσον μετά την εξέταση της αίτησης αποδειχθεί ότι ο αιτών: α) έχει την ιθαγένεια της χώρας ... και β) δεν επικαλείται σοβαρούς λόγους για να θεωρηθεί ότι η χώρα δεν είναι ασφαλής χώρα καταγωγής για τον ίδιο, υπό τις συγκεκριμένες συνθήκες υπό τις οποίες ευρίσκεται και όσον αφορά την αναγνώρισή του ως δικαιούχου διεθνούς προστασίας κατά τις κείμενες διατάξεις. 3. Μια χώρα θεωρείται ως ασφαλής χώρα καταγωγής εάν, βάσει της νομικής κατάστασης, της εφαρμογής του δικαίου στο πλαίσιο του δημοκρατικού συστήματος και των γενικών πολιτικών συνθηκών, καταδεικνύεται σαφώς ότι γενικά και μόνιμα δεν υφίσταται δίωξη, όπως ορίζεται στο άρθρο 8 του παρόντος Κώδικα, ούτε βασανιστήρια ή απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση ή τιμωρία, ούτε απειλή που προκύπτει από τη χρήση αδιάκριτης βίας σε καταστάσεις διεθνούς ή εσωτερικής ένοπλης σύγκρουσης. 4. Για την εφαρμογή της προηγούμενης παραγράφου, λαμβάνεται, μεταξύ άλλων, υπόψη ο βαθμός στον οποίο παρέχεται προστασία κατά της δίωξης ή της κακομεταχείρισης μέσω: α) Των σχετικών νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων της χώρας και του τρόπου εφαρμογής τους. β) Της τήρησης των δικαιωμάτων και των ελευθεριών που προβλέπονται στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την προάσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών (ΕΣΔΑ - ν.δ. 53/1974, Α` 256), στο Διεθνές Σύμφωνο για τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα (ν. 2462/1997, Α` 25), ιδίως δε, των δικαιωμάτων από τα οποία δεν χωρεί παρέκκλιση δυνάμει της παρ. 2 του άρθρου 15 της ΕΣΔΑ και στη Σύμβαση κατά των βασανιστηρίων και άλλων τρόπων σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας (ν. 1782/1988, Α` 116) και στη Διεθνή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού (ν. 2101/1992, Α` 192). γ) Της τήρησης της αρχής της μη επαναπροώθησης σύμφωνα με τη Σύμβαση της Γενεύης. δ) Της πρόβλεψης μηχανισμού αποτελεσματικής προσφυγής κατά των παραβιάσεων των εν λόγω δικαιωμάτων και ελευθεριών. 5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Μετανάστευσης και Ασύλου και Εξωτερικών, η οποία εκδίδεται κατόπιν εισήγησης του Διοικητή της Υπηρεσίας Ασύλου, καθορίζονται οι χώρες καταγωγής που χαρακτηρίζονται ασφαλείς, σύμφωνα με το παρόν άρθρο. Τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις προηγούμενες παραγράφους, για την έκδοση της ανωτέρω κοινής υπουργικής απόφασης πρέπει να είναι επίκαιρα και να προέρχονται από έγκυρες πηγές ενημέρωσης, ιδίως από επίσημες διπλωματικές

πηγές της ημεδαπής και της αλλοδαπής, τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο, τη νομοθεσία των λοιπών κρατών μελών σε σχέση με την έννοια των ασφαλών χωρών, το Συμβούλιο της Ευρώπης, την Ύπατη Αρμοστεία του Ο.Η.Ε για τους Πρόσφυγες. Ο καθορισμός επανεξετάζεται υποχρεωτικά τον Νοέμβριο κάθε έτους. Εάν διαπιστώνεται σημαντική αλλαγή της κατάστασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε χώρα που έχει χαρακτηριστεί ως ασφαλής χώρα καταγωγής, ο χαρακτηρισμός επανεξετάζεται το ταχύτερο δυνατό και προ της παρέλευσης έτους, κατά το προηγούμενο εδάφιο. Για κάθε απόφαση χαρακτηρισμού ενημερώνεται η Ευρωπαϊκή Επιτροπή», στις παρ. 9 και 10 του άρθρου 88 ότι: «9. Η Αποφαινόμενη Αρχή εξετάζει μία αίτηση με την ταχύρρυθμη διαδικασία, όταν: α) ... β) ο αιτών προέρχεται από ασφαλή χώρα καταγωγής, σύμφωνα με το άρθρο 92 του παρόντος Κώδικα, γ) ... 10. Αιτήσεις διεθνούς προστασίας ασυνόδευτων ανηλίκων εξετάζονται με την ταχύρρυθμη διαδικασία της παρ. 9 του παρόντος άρθρου μόνον εφόσον: α) ο ασυνόδευτος ανήλικος προέρχεται από χώρα, η οποία περιλαμβάνεται στον κατάλογο ασφαλών χωρών καταγωγής κατά την παρ. 5 του άρθρου 92 του παρόντος Κώδικα ή β) ...», στο άρθρο 93 ότι: «1. ... 2. Ως προδήλως αβάσιμες θεωρούνται οι αιτήσεις της παρ. 1 που έχουν εξεταστεί με την διαδικασία της παρ. 9 του άρθρου 88 του παρόντος Κώδικα, και ειδικότερα εφόσον: α) ... β) ο αιτών προέρχεται από ασφαλή χώρα καταγωγής, σύμφωνα με το άρθρο 92 του παρόντος Κώδικα, γ) ... 3. Σε κάθε περίπτωση, η αίτηση ασύλου είναι προδήλως αβάσιμη εάν ο αιτών προέρχεται από ασφαλή χώρα καταγωγής και είναι προφανές από τις περιστάσεις της συγκεκριμένης περίπτωσης ότι παραμένει στο έδαφος της Χώρας μόνο για οικονομικούς λόγους», στο άρθρο 97 ότι: «1. Ο αιτών δικαιούται να ασκήσει ενδικοφανή προσφυγή σύμφωνα με τα οριζόμενα στο παρόν άρθρο και στο άρθρο 102 ενώπιον της Αρχής Προσφυγών: α) ... β) Κατά της απόφασης που απορρίπτει αίτηση διεθνούς προστασίας με την ταχύρρυθμη διαδικασία, σύμφωνα με την παρ. 9 του άρθρου 88, ... εντός είκοσι (20) ημερών από την επίδοση της απόφασης ή από τότε που τεκμαίρεται ότι ο προσφεύγων έλαβε γνώση, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 87. γ) ... 2. ... 3. Κατά τη διάρκεια της προθεσμίας για την άσκηση προσφυγής και μέχρι την επίδοση της απόφασης επ' αυτής, αναστέλλεται κάθε μέτρο απέλασης, επανεισδοχής ή επιστροφής του αιτούντος, με την επιφύλαξη των εξαιρέσεων του άρθρου 110 του παρόντος Κώδικα. 4. ...» και στο άρθρο 110 ότι: «1. Κατά τη διάρκεια της προθεσμίας για την άσκηση της προσφυγής και έως την έκδοση απόφασης επί αυτής, ο αιτών επιτρέπεται να παραμείνει στο έδαφος της Χώρας. Στην περίπτωση αυτή, αναστέλλεται κάθε μέτρο απέλασης, επανεισδοχής ή επιστροφής του προσφεύγοντος. 2. Κατά παρέκκλιση από τα οριζόμενα στην παρ. 1, στις περιπτώσεις που η προσβαλλόμενη απόφαση έχει απορρίψει την αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας με την αιτιολογία ότι: α) ... καθώς και ε) στις περιπτώσεις που η αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας έχει απορριφθεί κατά την ταχύρρυθμη διαδικασία, πλην των περ. α' και η' της παρ. 9 και της παρ. 10 του άρθρου 88, η παραμονή διατάσσεται με απόφαση που φέρει συνοπτική αιτιολογία της Ανεξάρτητης Επιτροπής Προσφυγών, ενώπιον της οποίας εκκρεμεί η προσφυγή ή του δικαστή, σε περίπτωση μονομελούς σύνθεσης, ενώπιον του οποίου εκκρεμεί η προσφυγή, κατόπιν ειδικού αιτήματος του προσφεύγοντος. Μέτρο απέλασης, επανεισδοχής ή επιστροφής δεν μπορεί να εκτελεστεί σε βάρος του προσφεύγοντος πριν την έκδοση αποφάσεως επί της κατά το προηγούμενο εδάφιο αιτήσεώς του. Η εξέταση του αιτήματος αυτού γίνεται σε συνεδρίαση της Επιτροπής σε συμβούλιο, ή από τον δικαστή, σε περίπτωση μονομελούς σύνθεσης, χωρίς να απαιτείται κλήση του αιτούντος να παρασταθεί». Κατ' επίκληση, δε, της ως άνω εξουσιοδοτικής διάταξης της παρ. 5 του άρθρου 92 του ν. 4939/2022 δημοσιεύτηκαν διαδοχικά (έως την έκδοση της προσβαλλόμενης απόφασης) η 708368/25.11.2022 (Β' 6012) και 527235/5.12.2023 (Β' 6844) κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εξωτερικών και Μετανάστευσης και Ασύλου περί κατάρτισης Εθνικού Καταλόγου Χωρών Καταγωγής που χαρακτηρίζονται ως ασφαλείς. Η πρώτη από τις ως άνω κοινές υπουργικές αποφάσεις (ΚΥΑ), με την οποία καταργήθηκε και η προϊσχύσασα 78391/10.2.2022 ΚΥΑ (Β' 667), επικαλείται, μεταξύ άλλων, την 672467/10.11.2022 εισήγηση του Διοικητή της Υπηρεσίας Ασύλου «Κατάρτιση Εθνικού Καταλόγου χωρών καταγωγής που χαρακτηρίζονται ως ασφαλείς, σύμφωνα με το άρθρο 92 του ν. 4939/2022», η δε δεύτερη από τις ως άνω ΚΥΑ επικαλείται αντίστοιχα την 485713/31.10.2023 εισήγηση του Διοικητή της Υπηρεσίας Ασύλου περί «Κατάρτισης Εθνικού Καταλόγου

χωρών καταγωγής που χαρακτηρίζονται ως ασφαλείς, σύμφωνα με το άρθρο 92 του ν. 4939/2022». Και στις δύο αυτές Κ.Υ.Α. η Αίγυπτος χαρακτηρίζεται ως ασφαλής χώρα καταγωγής.

7.Επειδή, με τις ως άνω διατάξεις των άρθρων 36 και 37 της Οδηγίας 2013/32, όπως μεταφέρθηκαν στην εσωτερική έννομη τάξη με το άρθρο 92 του ν. 4939/2022, θεσπίζεται ένα ειδικό καθεστώς εξέτασης στο οποίο υποβάλλονται οι αιτήσεις διεθνούς προστασίας που εμπίπτουν σ' αυτές, καθεστώς το οποίο βασίζεται σε μια μορφή μαχητού τεκμηρίου περί επαρκούς προστασίας στη χώρα καταγωγής, δυνάμενου να ανατραπεί από τον αιτούντα εφόσον αυτός προβάλει επιτακτικούς λόγους που σχετίζονται με την ιδιαίτερη κατάστασή του (πρβλ. ΔΕΕ απόφαση της 25ης Ιουλίου 2018, Α, C-404/17, σκ. 25). Επιπλέον, η αίτηση αυτή, εφόσον κριθεί ότι είναι αβάσιμη, απορρίπτεται ως προδήλως αβάσιμη, ο δε αιτών στερείται του δικαιώματος παραμονής στο έδαφος της χώρας ως την εκδίκαση της ενδικοφανούς προσφυγής του, ενώ για την άσκηση της εν λόγω προσφυγής ισχύει συντομότερη προθεσμία (βλ. ΔΕΕ απόφαση της 4ης Οκτωβρίου 2024, C-406/22, CV, σκ. 48-50). Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι ο χαρακτηρισμός τρίτης χώρας ως ασφαλούς χώρας καταγωγής ανάγεται στις διαδικαστικές πτυχές των αιτήσεων διεθνούς προστασίας, καθόσον ένας τέτοιος χαρακτηρισμός δύναται να έχει αντίκτυπο στη διαδικασία εξέτασης τέτοιων αιτήσεων βλ. ΔΕΕ απόφαση της 4ης Οκτωβρίου 2024, C-406/22, CV, σκ. 91).

8.Επειδή, εξάλλου, στον ν.3907/2011, με το κεφάλαιο Γ' (άρθρα 16 έως 33) του οποίου προσαρμόστηκε η ελληνική νομοθεσία προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2008/115/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008 «σχετικά με τους κοινούς κανόνες και διαδικασίες στα κράτη-μέλη για την επιστροφή των παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών» (ΕΕ L 348), ορίζονται τα ακόλουθα: στο άρθρο 20 (άρθρο 5 της Οδηγίας) ότι «Οι αρμόδιες αρχές κατά την εφαρμογή του παρόντος Κεφαλαίου λαμβάνουν δεόντως υπόψη: α) το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού, β) την οικογενειακή ζωή, γ) την κατάσταση της υγείας του συγκεκριμένου υπηκόου τρίτης χώρας και τηρούν την αρχή της μη επαναπροώθησης», στο άρθρο 21 (άρθρο 6 της Οδηγίας), όπως η παρ. 1 του άρθρου αυτού αντικαταστάθηκε από την παρ. 1 του άρθρου 2 του ν.4825/2021 (Α' 157), ότι: «Σε περίπτωση απόρριψης αίτησης διεθνούς προστασίας ... η αρμόδια αρχή εκδίδει απόφαση επιστροφής του υπηκόου τρίτης χώρας. Η απόφαση επιστροφής αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της απόφασης απόρριψης της αίτησης διεθνούς προστασίας ...» και στο άρθρο 25 ότι «1.Πριν αποφασισθεί η έκδοση απόφασης επιστροφής ασυνόδευτου ανήλικου, και αφού ληφθούν υπόψη τα βέλτιστα συμφέροντα του, παρέχεται συνδρομή από κατάλληλους φορείς, άλλους από τις αρχές που διενεργούν την επιστροφή, οι οποίοι μνημονεύονται στις διατάξεις του άρθρου 19 του π.δ. 220/2007 (ΦΕΚ 251Α') και οι οποίες εφαρμόζονται αναλόγως. 2. Πριν απομακρυνθεί ασυνόδευτος ανήλικος από τη Χώρα, οι αρμόδιες αρχές εξακριβώνουν ότι αυτός θα επιστραφεί σε μέλος της οικογένειάς του, σε ορισθέντα κηδεμόνα ή σε κατάλληλες εγκαταστάσεις υποδοχής στο κράτος επιστροφής».

9.Επειδή, όπως κρίθηκε από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 5 της οδηγίας 2008/115, το οποίο τιτλοφορείται «Μη επαναπροώθηση, βέλτιστα συμφέροντα του παιδιού, οικογενειακή ζωή και κατάσταση της υγείας», όταν τα κράτη μέλη εφαρμόζουν την εν λόγω οδηγία, οφείλουν, αφενός, να λαμβάνουν δεόντως υπόψη τα βέλτιστα συμφέροντα του παιδιού, την οικογενειακή ζωή, την κατάσταση της υγείας του ενδιαφερόμενου υπηκόου τρίτης χώρας και, αφετέρου, να τηρούν την αρχή της μη επαναπροώθησεως [αποφάσεις της 11ης Δεκεμβρίου 2014, Boudjlida, C-249/13, σκέψη 48, και της 8ης Μαΐου 2018, Κ.Α. κ.λπ. (Οικογενειακή επανένωση στο Βέλγιο), C-82/16, σκέψη 102]. Επομένως, όταν η αρμόδια εθνική αρχή σκοπεύει να εκδώσει απόφαση επιστροφής, οφείλει υποχρεωτικώς να τηρεί τις υποχρεώσεις που επιβάλλονται από το άρθρο 5 της οδηγίας 2008/115 και να ακούει ως προς το ζήτημα αυτό την άποψη του ενδιαφερομένου. Επιπλέον, από τη νομολογία αυτή προκύπτει ότι, όταν το οικείο κράτος μέλος σκοπεύει να εκδώσει απόφαση επιστροφής σε βάρος ασυνόδευτου ανήλικου, οφείλει υποχρεωτικώς να ακούσει την άποψη του ανήλικου σχετικά με τις συνθήκες υποδοχής του στο κράτος επιστροφής. Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω σκέψεων το

άρθρο 6, παράγραφος 1, της οδηγίας 2008/115, σε συνδυασμό με το άρθρο 5, στοιχείο α', της οδηγίας αυτής και με το άρθρο 24, παράγραφος 2, του Χάρτη, έχει την έννοια ότι το οικείο κράτος μέλος, πριν εκδώσει απόφαση επιστροφής σε βάρος ασυνόδετου ανηλίκου, πρέπει να προβεί σε γενική και εμπειριστατωμένη εκτίμηση της καταστάσεως του εν λόγω ασυνόδετου ανηλίκου λαμβάνοντας υπόψη τα βέλτιστα συμφέροντα του παιδιού. Στο πλαίσιο αυτό, το εν λόγω κράτος μέλος οφείλει να εξακριβώσει ότι στο κράτος επιστροφής υπάρχει διαθέσιμη κατάλληλη υποδοχή για τον ασυνόδετο ανήλικο όχι μόνο κατά το στάδιο της απομάκρυνσης ήτοι της εκτέλεσης της απόφασης αλλά προ της λήψης του μέτρου της επιστροφής. Περαιτέρω, η ανωτέρω υποχρέωση δεν απαλλάσσει το κράτος μέλος από την υποχρέωση να εξακριβώσει, κατά το άρθρο 10, παράγραφος 2, της εν λόγω οδηγίας, πριν προβεί στην απομάκρυνση ενός τέτοιου ανηλίκου, ότι αυτός θα παραδοθεί σε μέλος της οικογένειάς του, σε ορισθέντα κηδεμόνα ή σε κατάλληλες δομές υποδοχής στο κράτος επιστροφής. Στο πλαίσιο αυτό, το οικείο κράτος μέλος πρέπει να λαμβάνει υπόψη κάθε εξέλιξη της καταστάσεως που τυχόν επέλθει μετά την έκδοση μιας τέτοιας αποφάσεως επιστροφής (βλ. ΔΕΕ απόφαση της 14.1.2022, TQ C-441/19, ιδίως σκέψεις 52 έως 60 και 77). Εξάλλου, η προστασία των βέλτιστων συμφερόντων του παιδιού επιβάλλεται και στο πλαίσιο διαδικασίας που οδηγεί στην έκδοση απόφασης για την επιστροφή ανηλίκου, έστω και αν ο ανήλικος έχει τη δυνατότητα να τα επικαλεστεί στο πλαίσιο μεταγενέστερης διαδικασίας για την αναγκαστική εκτέλεση της εν λόγω απόφασης επιστροφής, προκειμένου να επιτύχει, ενδεχομένως, την αναστολή της εκτέλεσης (βλ. ΔΕΕ απόφαση της 15ης Φεβρουαρίου 2023, GS C-484/22).

10.Επειδή, στην προκειμένη περίπτωση από τα στοιχεία του διοικητικού φακέλου προκύπτουν τα ακόλουθα: Ο αιτών, πολίτης Αιγύπτου, γεννημένος στις ____ εισήλθε στην Ελλάδα ασυνόδετος και υπέβαλε αίτηση διεθνούς προστασίας, η οποία καταγράφηκε στις 30.4.2024 στην Κλειστή Ελεγχόμενη Δομή Κω. Σύμφωνα με την φόρμα καταγραφής, ο αιτών δήλωσε ότι γεννήθηκε και έζησε στην πόλη Mansoura, ότι προ 4ετίας υπέστη εργατικό ατύχημα και έχει αναπηρία στο αριστερό του χέρι και ότι εγκατέλειψε την χώρα του για οικονομικούς λόγους. Κατά την προσωπική του συνέντευξη, που διεξήχθη στις 9.7.2024, παρουσία του διορισθέντος εντεταλμένου επιτρόπου του Χρήστου Χαματζή, ο αιτών ενημερώθηκε ότι η Αίγυπτος περιλαμβάνεται στον κατάλογο των ασφαλών χωρών καταγωγής και ο ίδιος πρέπει να παραθέσει τους λόγους που δεν αισθάνεται ασφαλής στην χώρα αυτή. Ο αιτών εξέθεσε ότι στην χώρα καταγωγής του διέμενε με την μητέρα του και τον μικρότερο αδελφό του, ότι φοίτησε στο σχολείο έως την 1η τάξη του Λυκείου και ότι ο πατέρας του χώρισε με την μητέρα του, όταν ο ίδιος ήταν 7 ετών. Είπε επίσης ότι από την ηλικία των 8 ετών αναγκάστηκε να εργαστεί υπό σκληρές συνθήκες, κατ' απαίτηση της μητέρας του και παρά την αντίθετη βούλησή του, για να στηρίξει την οικογένειά του, της οποίας την οικονομική κατάσταση περιέγραψε ως δεινή. Αρχικά απασχολήθηκε ως μηχανικός αυτοκινήτων, παράλληλα με τις σπουδές του στο σχολείο, τις οποίες τελικά εγκατέλειψε. Πρόσθεσε ότι στην πρώτη εργασία του, όπου παρέμεινε έως την ηλικία των 13 ετών, υπέστη εργατικό ατύχημα στο χέρι και προσωρινά σταμάτησε να εργάζεται. Εν συνεχεία, βρήκε άλλη εργασία σε πλυντήριο αυτοκινήτων. Ο αιτών εξήγησε ότι η μητέρα του τον πίεζε να εργαστεί, μαλώνοντας και χτυπώντας τον 5-6-7 φορές το μήνα, ότι τον υποχρέωνε να της παραδίδει τα χρήματα που εισέπραττε από την εργασία του και ότι και ο θείος του τον είχε χτυπήσει για να τον αναγκάσει να εργαστεί. Ο αιτών, είπε επίσης ότι, λόγω της ηλικίας του, δεν μπορούσε, ούτε γνώριζε που να απευθυνθεί για την προστασία του. Τελικώς, όπως υποστήριξε, συγκέντρωσε χρήματα και αποφάσισε να εγκαταλείψει την χώρα του. Στις 24.2.2023 έφυγε από την Αίγυπτο με προορισμό την Τουρκία, όπου παρέμεινε έως τις 29.4.2024 που εισήλθε στην Ελλάδα. Στην ερώτηση της χειρίστριας τι φοβάται ότι θα του συμβεί αν επιστρέψει στην Αίγυπτο ο αιτών απάντησε ότι τώρα που μεγάλωσε δεν φοβάται πια τίποτε. Με την IP/491978/12.8.2024 απόφαση της χειρίστριας του Αυτοτελούς Κλιμακίου Ασύλου (ΑΚΑ) Ιωαννίνων Κωνσταντίνας Λιόλιου το αίτημα διεθνούς προστασίας που υπέβαλε ο αιτών απορρίφθηκε ως προδήλως αβάσιμο και κατά της απόφασης αυτής ο τελευταίος άσκησε ενδικοφανή προσφυγή. Η 13η Ανεξάρτητη Επιτροπή παρέθεσε γενικές πληροφορίες σχετικά με τη χώρα καταγωγής του αιτούντος αλλά και ειδικότερες πληροφορίες σχετικά με την παιδική εργασία στην Αίγυπτο και τις αιτίες της και, αφού αξιολόγησε την εξωτερική και εσωτερική αξιοπιστία των κρίσιμων

ισχυρισμών του, έκανε δεκτό ότι αυτός εξαναγκάστηκε από την μητέρα του να εργαστεί ήδη από την ηλικία των 8 ετών, λόγος για τον οποίο δεν θεωρεί ασφαλή για αυτόν την χώρα καταγωγής του. Ωστόσο η Επιτροπή επισήμανε ότι από κανένα σημείο της αφήγησης του αιτούντος δεν προέκυψε ότι εκτέθηκε σε δουλεία, ειλωτεία για χρέη ή άλλες μορφές καταναγκαστικής εργασίας αλλά απασχολήθηκε με σκοπό να βιοποριστεί ο ίδιος και η οικογένειά του. Περαιτέρω, η Επιτροπή έλαβε υπόψιν της ότι η Αίγυπτος έχει ενταχθεί στον Εθνικό Κατάλογο Ασφαλών Χωρών Καταγωγής και παρέθεσε ειδικότερες πληροφορίες σχετικά με το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο για την προστασία της παιδικής ηλικίας, τα σχέδια δράσης και τις ενέργειες στις οποίες έχει προβεί η κυβέρνηση της χώρας καταγωγής του αιτούντος, προκειμένου να προστατεύσει την οικονομική εκμετάλλευση των ανηλίκων, καταλήγοντας στην διαπίστωση ότι οι διεθνείς πληροφορίες καταδεικνύουν ότι στην Αίγυπτο υπάρχει επαρκής κρατική προστασία και η χώρα πληροί τις απαιτήσεις των διεθνών συμβάσεων για την αντιμετώπιση της παιδικής εργασίας, έχοντας παράλληλα συστήσει πέντε κυβερνητικές υπηρεσίες υπεύθυνες για την επιβολή του νόμου και οκτώ εξειδικευμένα εισαγγελικά γραφεία για την διαχείριση σχετικών περιστατικών ενώ λειτουργεί και εθνική γραμμή βοήθειας για τα παιδιά. Με αυτά ως δεδομένα, η Επιτροπή απεφάνθη ότι στο πρόσωπο του αιτούντος δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις παροχής διεθνούς προστασίας, καθώς αυτός δεν ανέτρεψε το τεκμήριο ότι η χώρα του είναι ασφαλής για αυτόν, διότι η βλάβη που επικαλέστηκε δεν είναι αρκούντως σοβαρή ενόψει της φύσης ή της επανάληψης των επαπειλούμενων περιστατικών, ώστε να συνιστά παραβίαση βασικών ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ενώ παράλληλα υπάρχει αποτελεσματική κρατική προστασία για αυτόν. Κατόπιν τούτου, με την προσβαλλόμενη απόφαση απορρίφθηκε η ενδικοφανής προσφυγή του αιτούντος και σε β' βαθμό το αίτημά του για διεθνή προστασία και επιβλήθηκε σε βάρος του το μέτρο της επιστροφής, χωρίς να του χορηγηθεί προθεσμία για την οικειοθελή του αναχώρηση από την Ελλάδα.

11.Επειδή, με την κρινόμενη αίτηση, προβάλλεται ότι η προσβαλλόμενη απόφαση εκδόθηκε κατά παράβαση νόμου, διότι στηρίζεται στην ΚΥΑ, με την οποία η Αίγυπτος χαρακτηρίστηκε ασφαλής χώρα καταγωγής, πλην όμως η εν λόγω κανονιστική πράξη κείται εκτός του πλαισίου της εξουσιοδότησης βάσει της οποίας εκδόθηκε, άλλως δε ότι εκδόθηκε χωρίς να συντρέχουν οι διαδικαστικές προϋποθέσεις για την έκδοσή της. Τούτο δε διότι τόσο η 78391/2022 ΚΥΑ, με την οποία πρώτη φορά κρίθηκε η Αίγυπτος ως ασφαλής χώρα καταγωγής, όσο και οι μεταγενέστερες ΚΥΑ περί κατάρτισης εθνικού καταλόγου ασφαλών χωρών καταγωγής που επανέλαβαν τον χαρακτηρισμό αυτό, στηρίζονται στην 466958/20.12.2021 εισήγηση του Διευθυντή της Υπηρεσίας Ασύλου, η οποία, όμως, αφενός δεν είναι δημοσιευμένη πουθενά, αφετέρου δε, εφόσον κάποιος αποκτήσει πρόσβαση στο κείμενό της, διαπιστώνει ότι είναι γραμμένη κατά το ήμισυ στην αγγλική γλώσσα, οι δε πηγές που χρησιμοποιεί δεν είναι επίκαιρες και τα όσα αναφέρουν θα έπρεπε να οδηγούν σε αντίθετο συμπέρασμα ως προς τον χαρακτηρισμό της Αιγύπτου ως ασφαλούς χώρας καταγωγής. Ειδικότερα, ο αιτών επισημαίνει ότι κατά το έτος 2021 η Αίγυπτος χαρακτηρίστηκε ως ασφαλής χώρα καταγωγής μόνο από τρία κράτη του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Κύπρος, Σλοβενία και Μάλτα), ότι, με βάση τον δείκτη για την αξιολόγηση των πολιτικών δικαιωμάτων που προτείνει η οργάνωση «Freedom House», η χώρα αυτή χαρακτηρίστηκε μη ελεύθερη με βαθμολογία ως προς το επίπεδο ελευθερίας 18/100, ότι, σύμφωνα με την περιοδική έκθεση της «Διεθνούς Αμνηστίας», συγκαταλέγεται μεταξύ των χωρών που διατηρούν τη θανατική ποινή για κοινά εγκλήματα και ότι ο οργανισμός «Rule of Law in Armed Conflicts» επισημαίνει ότι η Αίγυπτος εμπλέκεται σε μη διεθνή ένοπλη σύγκρουση με την ένοπλη ομάδα «Wilayat Sinai». Περαιτέρω, προβάλλεται ότι η προσβαλλόμενη απόφαση είναι ακυρωτέα, διότι η Επιτροπή δεν έλαβε υπόψιν της σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας το βέλτιστο συμφέρον του αιτούντος ως ανήλικου, ούτε διενεργήθηκε αξιολόγηση του συμφέροντος αυτού από ειδικούς επιστήμονες. Επιπροσθέτως, προβάλλεται ότι δεν διεξήχθη ούτε κατάλληλη έρευνα από την Διοίκηση, προκειμένου να εξακριβωθεί, κατά τρόπο συγκεκριμένο, εάν υπάρχει διαθέσιμη κατάλληλη υποδοχή για τον αιτούντα στο κράτος υποδοχής, όπως είναι απαραίτητο για την νόμιμη έκδοση απόφασης επιστροφής.

12.Επειδή, σύμφωνα με όσα έγιναν δεκτά στη σκέψη 7, ο χαρακτηρισμός τρίτης χώρας ως ασφαλούς χώρας καταγωγής ανάγεται κατά κύριο λόγο στις διαδικαστικές πτυχές των αιτήσεων διεθνούς προστασίας, όπως είναι η προθεσμία άσκησης προσφυγής, το όργανο που αναλαμβάνει την εξέταση της αίτησης και της προσφυγής, το δικαίωμα παραμονής κλπ. Τούτο δε, διότι να μην δημιουργείται (μαχητό) τεκμήριο περί μη συνδρομής κινδύνου δίωξης των αιτούντων στη χώρα καταγωγής τους, πλην όμως οι αιτούντες μπορούν να ανατρέψουν το τεκμήριο αυτό αποδεικνύοντας ότι ειδικώς για την περίπτωση τους η χώρα καταγωγής τους δεν είναι ασφαλής και ως εκ τούτου απαιτείται σε κάθε περίπτωση εξατομικευμένη κρίση ως προς τις ουσιαστικές προϋποθέσεις παροχής διεθνούς προστασίας, εφόσον προβάλλονται από αυτούς συγκεκριμένοι ισχυρισμοί σχετικά με την ύπαρξη κινδύνου δίωξης ή σοβαρής βλάβης. Εν προκειμένω, η Επιτροπή, με την προσβαλλόμενη απόφαση, επικαλείται μεν τον χαρακτηρισμό της Αιγύπτου ως ασφαλούς χώρας καταγωγής με τις ΚΥΑ 708368/2022 και 527235/2023, πλην όμως δεν αρκείται στον χαρακτηρισμό αυτό, αλλά προβαίνει σε εξατομικευμένη κρίση ως προς τους ισχυρισμούς του αιτούντος περί κινδύνου δίωξης και σοβαρής βλάβης στη χώρα καταγωγής του, παραθέτοντας πηγές πληροφοριών για τη χώρα αυτή και επισημαίνοντας ότι, πρώτον, οι ισχυρισμοί του αιτούντος (τους οποίους αποδέχεται ως αξιόπιστους) δεν στοιχειοθετούν καν λόγο παροχής διεθνούς προστασίας, διότι η εργασία την οποία εξαναγκάστηκε να παράσχει από νεαρή ηλικία δεν συνιστά δουλεία, ειλωτεία ή άλλης μορφής καταναγκαστική εργασία, ως εκ τούτου ούτε στοιχειοθετείται ότι υπέστη ή θα υποστεί παραβίαση των θεμελιωδών δικαιωμάτων του και δεύτερον ότι αυτός, με βάση τις πληροφορίες για την χώρα καταγωγής του, τις οποίες πρωτογενώς αξιολόγησε η Επιτροπή, μπορεί σε κάθε περίπτωση να βρει ικανοποιητικό επίπεδο προστασίας από το κράτος του. Με τον πρώτο, όμως, από τους ως άνω προβαλλόμενους λόγους ακύρωσης, ο αιτών πλήττει μόνο την πρώτη από τις ως άνω αιτιολογικές βάσεις της προσβαλλόμενης απόφασης, ήτοι τον χαρακτηρισμό της χώρας καταγωγής του ως ασφαλούς, χωρίς μάλιστα ταυτόχρονα να επικαλείται ότι λόγω του χαρακτηρισμού αυτού υπέστη συγκεκριμένη βλάβη ως εκ της εφαρμογής στην περίπτωση του των διαδικαστικών ρυθμίσεων που αφορούν τις ασφαλείς χώρες καταγωγής. Ενόψει των ανωτέρω, η προσβαλλόμενη απόφαση, κατά το κεφάλαιό της που αφορά την παροχή διεθνούς προστασίας, ερείδεται επαρκώς στις λοιπές, μη πληττόμενες ειδικώς με την κρινόμενη αίτηση ακύρωση, αιτιολογικές βάσεις της περί του ότι οι ισχυρισμοί του αιτούντος (ότι εξαναγκάστηκε σε εργασία από την μητέρα του σε μικρή ηλικία) δεν εμπίπτουν καν στους λόγους που δικαιολογούν καταρχήν την παροχή τέτοιας προστασίας και περί του ότι μπορεί να τύχει επαρκούς κρατικής προστασίας στη χώρα καταγωγής του με βάση τα στοιχεία που συνέλεξε πρωτογενώς η Επιτροπή από τις διεθνείς πηγές.

13.Επειδή, εξάλλου, ο έτερος προβαλλόμενος λόγος, ότι δεν αξιολογήθηκε το βέλτιστο συμφέρον του ανηλίκου αιτούντος, κατά το μέρος που πλήττει το ίδιο ως άνω κεφάλαιο της προσβαλλόμενης απόφασης προβάλλεται αβασίμως, διότι η λήψη υπόψη του βέλτιστου συμφέροντος ανήλικου τέκνου δεν συνεπάγεται την αποδοχή της αίτησης διεθνούς προστασίας, δεδομένου ότι η ανηλικότητα δεν αποτελεί αυτοτελή λόγο τέτοιας προστασίας. **Κατά το μέρος, όμως, που προβάλλεται ότι δεν προηγήθηκε αξιολόγηση του βέλτιστου συμφέροντος του ανηλίκου αιτούντος προς της έκδοσης απόφασης επιστροφής, ούτε εξακριβώθηκε ότι υπάρχει συγκεκριμένη κατάλληλη υποδοχή για αυτόν στην χώρα καταγωγής του, ο ίδιος λόγος προβάλλεται βασίμως, σύμφωνα με όσα έγιναν στην σκέψη 9, διότι με την προσβαλλόμενη απόφαση επιβλήθηκε μέτρο επιστροφής ενόψει του ιστορικού της υπόθεσης, χωρίς να εξακριβωθεί ότι υπάρχει κατάλληλη διαθέσιμη υποδοχή για τον ανήλικο αιτούντα στην Αίγυπτο και χωρίς να προηγηθεί αξιολόγηση του βέλτιστου συμφέροντός του, μη αρκούσης από την άποψη αυτή της παρουσίας της μητέρας του στην χώρα, όπως αυτή προέκυψε από τα στοιχεία του διοικητικού φακέλου και την συνέντευξή του, ούτε της δήλωσής του ότι δεν φοβάται τίποτε, δήλωση, που πάντως, δεν μπορεί να θεωρηθεί επαρκής, λόγω του νεαρού της ηλικίας του.**

14.Επειδή, κατ'ακολουθία, η αίτηση αυτή πρέπει να γίνει εν μέρει δεκτή, να ακυρωθεί το μέτρο επιστροφής που επιβλήθηκε με την προσβαλλόμενη απόφαση, ενώ κατά τα λοιπά η ίδια αίτηση πρέπει να απορριφθεί. Τέλος, λόγω της εν μέρει νίκης και ήττας των διαδίκων η δικαστική δαπάνη πρέπει να συμψηφισθεί μεταξύ τους [άρθρο 275 παρ. 1 β'εδάφιοτου Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2717/1999 (Α' 97), το οποίο εφαρμόζεται εν προκειμένω σύμφωνα με το άρθρο 15 παρ. 5 του ν. 3068/2002 (Α' 274), όπως ισχύει, σε συνδυασμό με το άρθρο 4 παρ. 1 περ. στ' του ν. 702/1977 (Α' 268), όπως η περίπτωση αυτή προστέθηκε με το άρθρο 50 του ν. 3659/2008 (Α' 77)].

Διά ταύτα

Δέχεται εν μέρει την αίτηση ακύρωσης.

Ακυρώνει το μέτρο επιστροφής που επιβλήθηκε σε βάρος του αιτούντος με την IP/658135/16.10.2024 απόφαση της 13ης Ανεξάρτητης Επιτροπής Προσφυγών της Αρχής Προσφυγών του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου.

Απορρίπτει κατά τα λοιπά την αίτηση.

Συμψηφίζει την δικαστική δαπάνη μεταξύ των διαδίκων

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στη Θεσσαλονίκη, στις 26.8.2025, και δημοσιεύθηκε στον ίδιο τόπο σε έκτακτη δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριο του Δικαστηρίου αυτού, στις 15.9.2025.

Η Πρόεδρος Η Εισηγήτρια

Η Γραμματέας